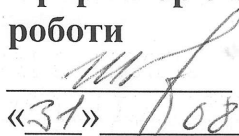

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
Факультет суспільних та прикладних наук
Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
«31» 08 2026 р.

ТАКТИЧНА ВЗАЄМОДІЯ ТА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	К Безпека та оборона
Спеціальність:	К9 Правоохоронна діяльність
Освітньо-професійна програма:	«Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	I- II

РОЗРОБНИК:

Викладач кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького

Андрій МЕЛЬНИК

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.
В.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Сергій РЕПЕЦЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	andrii.melnyk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	201
Посилання на сайт	<u>Андрій Мельник</u>
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=7573

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Тактична взаємодія та вогнева підготовка» розглядає сучасні тактичні концепції взаємодії органів та підрозділів правоохоронної системи у типових ситуаціях, а також в умовах ускладнення оперативної обстановки, зокрема під час здійснення заходів щодо стримування збройної агресії проти України. Включає в себе вивчення принципів та методів діяльності спрямованої на захист прав та свобод громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, базових аспектів функціонування інформаційно-комунікаційних систем, формування тактичних порядків, застосування та використання вогнепальної зброї, а також координації сил та засобів при виконанні службово-бойових завдань.

Студенти отримають можливість удосконалити навички прийняття управлінських рішень в умовах наближених до реальної обстановки, а також ефективної внутрішньої та зовнішньої взаємодії з метою досягнення стратегічних цілей.

«Тактична взаємодія та вогнева підготовка» вивчає оперативне планування і тактику дій, зокрема шляхом аналізу ситуацій службової діяльності тактичного, оперативного й стратегічного рівнів. Студенти ознайомляться з різноманітними зразками сучасного озброєння та їх тактико-технічними характеристиками, вивчатимуть принципи планування та реалізації різного роду операцій, а також опанують навички роботи з новітніми військовими технологіями.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Тактична взаємодія та вогнева підготовка» є забезпечення підготовки фахівців з високим рівнем професійної підготовленості, здатних ефективно, з дотриманням заходів особистої безпеки та відповідно до закону виконувати завдання з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та безпеки.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є формування в здобувачів вищої освіти необхідних знань, умінь та навичок щодо:

- вибору найбільш ефективного і безпечного алгоритму взаємодії (індивідуально, у парі або у складі групи) з особою (особами), щодо якої (яких) здійснюються заходи реагування, ефективного застосування в ситуаціях із різним ступенем ризику заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та зброї, а також збирання, узагальнення та аналізу інформації про оперативну

обстановку, прогнозування розвитку подій, прийняття раціональних управлінських рішень;

- припинення протиправних дій за допомогою вогнепальної зброї, застосування та використання зброї в службовій діяльності (прийняття рішення про застосування та використання вогнепальної зброї, вибір цілі для ураження);

- умілого та безпечного поводження з вогнепальною зброєю приведення її в бойову готовність, виконання пострілу, усунення затримок при стрільбі тощо;

- формування морально-психологічної стійкості до виконання службових завдань в особливих умовах;

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- здійснювати перевірку документів у підозрілих осіб, зупинку та огляд транспортного засобу за різних рівнів ризику;

- оглядати місця можливого перебування осіб, які переховуються від слідства і суду, ухиляються від виконання кримінального покарання;

- проводити затримання правопорушників (у тому числі озброєних, у будівлях та на місцевості) як особисто, так і в складі наряду з правомірним застосуванням поліцейських заходів примусу;

- ефективно застосувати спеціальні засоби, передбачені законом з дотриманням правил їх експлуатації, а також вогнепальної зброї в порядку та межах визначених нормативно-правовими актами відповідної сфери діяльності.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Тактична взаємодія та вогнева підготовка» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Правоохоронна діяльність», введеної в дію ЗВО «Університет Короля Данила» з 01 вересня 2025 року, зі змінами введеними в дію 29.05.2026.

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	РН2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.
ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.
ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	РН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).
СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.	РН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.	РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.
СК9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.	
СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.	
СК13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1, 2		
Кількість кредитів ЄКТС	6		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	8 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари	8 (в годинах)	4 (в годинах)
	практичні	44 (в годинах)	8 (в годинах)
Самостійна робота		120 (в годинах)	164 (в годинах)

Форма підсумкового контролю	залік/екзамен
------------------------------------	----------------------

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Інформаційно-аналітичні системи та системи зв'язку в правоохоронній діяльності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Сучасні тактичні концепції правоохоронної діяльності в демократичній моделі правоохоронної діяльності (2 год.).

Динаміка змін тактичної підготовки, як складової професійної підготовки правоохоронця. Завдання, предмет вивчення та принципи тактичної підготовки в умовах реформування правоохоронної системи України на шляху її приведення у відповідність до загальноєвропейських стандартів відповідної сфери діяльності. Зміст, форми і методи підготовки особового складу до дій у типових ситуаціях та екстремальних умовах.

Питання для самостійного вивчення.

Практика застосування сил та засобів під час забезпечення публічного порядку та безпеки в європейських країнах. Актуальні питання нормативно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів.

Зміст семінарських занять

Тема 1. Сучасні тактичні концепції правоохоронної діяльності. (2 год.)

1. Поняття та зміст демократичної моделі правоохоронної діяльності.
2. Динаміка нормативно-правового регулювання застосування окремих правоохоронних функцій.
3. Поняття та зміст «позитивних» та «негативних» функцій правоохоронної системи.
4. Принципи застосування засобів та методів втручання правоохоронних органів.
5. Проактивні методи тактичної взаємодії правоохоронних органів та

підрозділів.

6. Сучасні концепції забезпечення особистої безпеки правоохоронців під час виконання оперативно-службових завдань.

Практичні заняття.

Тема 2. Комунікативна підготовка правоохоронця (2 год.)

Складові процесу комунікації: відправник повідомлення, одержувач повідомлення, повідомлення, одержувач, інформація, зворотній зв'язок.

Деескалація ситуації при взаємодії з особою-правопорушником. Реагування на вербальні образи. Поведінкові ключі, що вказують на негативну реакцію: мова тіла, вираз обличчя, дії. Тактика управління вербальним спротивом.

Комунікація, її складові. Основні та додаткові навички комунікації. Реагування на поведінку. Оцінка ситуації, критерії такої оцінки. Тактика розташування у просторі. Додаткові навички: тактика постановки питань, реагування на поведінку.

Рольова поведінка та захист від маніпулятивного впливу. Недопущення та подолання конфліктних ситуацій під час спілкування з громадянами. Особливості реагування на провокаційні дії. Заходи з попередження конфліктних ситуацій. Особливості взаємовідносин поліції з окремими категоріями громадян. Дії поліцейського при виявленні правопорушень, що вчинили іноземці.

Питання для самостійного вивчення.

Вимоги правоохоронної діяльності до комунікативних властивостей та особливості професійного спілкування правоохоронця.

Вербальні та невербальні засоби професійного спілкування. Культура мови й зовнішнього вигляду. Особливості професійного етикету під час спілкування поліцейського з громадянами. Психологічний вплив в професійному спілкуванні.

Тема 3. Модель та принципи застосування поліцейських заходів впливу (2 год.)

Поняття, види та правова основа застосування заходів примусу. Основні принципи застосування сили. Перелік та визначення видів заходів примусу. Умови та межі застосування поліцейських заходів примусу. Перелік, групи, види спеціальних засобів та їх характеристика. Поняття континіуму сили та пропорційності реагування під час пасивного, активного та агресивного опору з боку правопорушника. Виняткове застосування сили. Алгоритм дій

поліцейського до, під час та після застосування заходів примусу. Тактичні принципи реагування на небезпеку.

Питання для самостійного вивчення.

Аналіз найпоширеніших помилок під час застосування заходів примусу. Судова практика притягнення до відповідальності уповноважених осіб за перевищення повноважень під час застосування фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї.

Тема 4. Тактична концепція «контакт-прикриття», способи її застосування в ситуаціях службової діяльності. (4 год.)

Тактична концепція «контакт-прикриття» у різних умовах (зупинка пішоходів, виїзд на місце події, опитування на місці події, проведення затримання, арешту, обшуку особи та групи осіб, зупинка транспортного засобу щодо визначення алкогольного сп'яніння тощо).

Основні принципи та переваги «контакту-прикриття». Ролі та обов'язки поліцейського, який здійснює прикриття. Присутність сил, її складові та умови зміни. Особливості комунікації після прибуття другого поліцейського (наряду). Правила пильності: дистанція, положення рук, можлива зброя, присутність друзів та знайомих, шляхи втечі, рівновага, укриття та маскування.

Питання для самостійного вивчення.

Перелік документів, що підтверджують громадянство України. Послідовність перевірки документів. Заходи особистої безпеки під час перевірки документів особи та поверхневої перевірки. Ознаки підробки документів та способи їх виявлення. Основні правила перевірки документів. Тактичні засади застосування перевірки документів особи як поліцейського заходу. Структура та порядок опитування. Особливості проведення опитування з окремими категоріями осіб. Застосування методів ефективної комунікації з населенням.

Тема 5. Удосконалення тактики зовнішнього та внутрішнього огляду будівлі та місць ймовірного перебування суспільно-небезпечних осіб. (4 год.)

Тактика роботи у невеликих групах. Сфери застосування тактичний і оперативних підрозділів. Способи комунікації між групами. Техніка невербального спілкування. Зовнішній огляд будівлі. Визначення індикатора небезпеки при зовнішньому огляді будівлі. Огляд дверей та вікон. Схеми та техніки пересування невеликих груп при підході до будівлі. Особливості наближення у пішому порядку та на автомобілі. Основні способи входу у

приміщення.

Визначення небезпеки при внутрішньому обшуку будівлі. Поняття безпечного периметру. Особливості використання спеціального спорядження та екіпірування. Застосування засобів освітлення (ліхтарів). Поняття укриття та прикриття під час наближення до будівлі та при вогневому контакті. Відпрацювання кутів та дверних отворів. Способи входу до будівлі. Порядок переміщення в будівлі. Пересування по коридорах. Пересування по міжповерхових сходах.

Основні тактичні принципи обшуку приміщення, меблів. Тактика дій при виявленні забарикадованої особи, порятунок заручників. Тактика дій при виявленні особи, яка веде вогонь з вогнепальної зброї.

Питання для самостійного вивчення.

Види і тактико-технічні характеристики засобів споряджених спеціальних димоутворювальними речовинами, як методу штучного прикриття дій підрозділів. Удосконалення тактичних способів входу до приміщення, пересування у складі групи.

Тема 6. Удосконалення тактики зупинення транспортних засобів в різних умовах оперативної обстановки (4 год.)

Зупинення транспортного засобу, як превентивних захід. Фактори, які необхідно враховувати під час зупинки транспортних засобів. Тактика здійснення зупинки транспортного засобу при невідомому рівні ризику: підготовчі дії, безпосередня зупинка. Порядок та способи наближення до транспортного засобу, наближення у темну пору доби. Заходи особистої безпеки та тактика дій нарядів при перевірці транспортних засобів.

Дії поліцейських при виявленні транспортних засобів, що розшукуються. Тактика і порядок огляду транспортного засобу, водія і пасажирів. Способи наближення та огляду транспортного засобу.

Дії наряду поліції під час зупинки транспортного засобу із середнім та високим ступенем ризику. Підстави для переслідування. Тактика здійснення переслідування транспортного засобу. Тактика та техніка зупинки транспортного засобу при переслідуванні.

Оцінка ризиків. Порядок дій поліцейського, який відповідає безпосередньо за перевірку особи та транспортного засобу, а також поліцейського, який відповідає за прикриття. Контроль за підозрюваним та пасажиром, які знаходяться в транспортному засобі. Правильне використання освітлення. Порядок огляду транспортного засобу.

Питання для самостійного вивчення.

Види та технічні характеристики спеціальних засобів для примусової

зупинки транспорту, правова основа їх використання, нормативні обмеження та правила експлуатації.

Тема 7. Особливості виконання службово-бойових завдань на блок-постах у різних умовах оперативної обстановки (2 год.)

Поняття, види та правова основа функціонування блок-постів. Особливості виконання службових завдань в умовах правового режиму воєнного стану. Заходи обмеження правового режиму воєнного стану. Мета та завдання організації мобільних блок-постів. Мета та завдання організації стаціонарних блок-постів. Організація несення служби на блок-пості. Вимоги до інженерного укріплення, мінно-вибухових загороджень та облаштування зон огляду транспортних засобів та осіб на блок-пості.

Розподіл функцій під час огляду транспортних та вантажів, організація позмінного несення служби на блок-пості.

Тактика взаємодії особового складу під час збройного нападу на блок-пост, в тому числі під час артилерійського чи інших видів вогневого ураження.

Питання для самостійного вивчення.

Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан – правове забезпечення сфери діяльності.

Тема 8. Організація забезпечення публічної безпеки та порядку під час мирних зібрань (6 год.)

Право на мирні зібрання, як одна із підвалин демократичного суспільства. Новітні концепції забезпечення публічної безпеки і порядку згідно кращих європейських практик правоохоронної діяльності. Натовп і закономірності його поведінки. Принципи деескалації конфліктів та саморегулювання поведінки натовпу. Психологічні способи профілактики небезпечних форм поведінки натовпу. Поняття «масові заходи» та їх характерні ознаки. Основні види масових заходів, щодо яких здійснюється організація охорони публічного порядку та безпеки. Поняття кризових ситуацій під час проведення масових заходів. Порядок організації охорони публічного порядку та безпеки під час проведення масових заходів. Тактичні дії працівників правоохоронних органів щодо забезпечення публічного порядку під час проведення масових заходів.

Особливості планування та ведення спеціальних дій під час проведення масових заходів. Загальна характеристика та практика першочергових дій з організації та припинення масових заворушень. Організація управління силами й засобами. Правові підстави та порядок застосування працівниками правоохоронних органів фізичної сили, спеціальних засобів, вогнепальної зброї під час забезпечення охорони публічного порядку.

Питання для самостійного вивчення.

Сучасні теорії про динаміку розвитку натовпу. Відмінність реактивних та проактивних моделей роботи поліції з натовпом. Теорія соціальної ідентичності окремих категорій осіб. Поняття кризових ситуацій під час проведення масових заходів. Особливості забезпечення публічного порядку під час футбольних матчів та інших спортивних подій. Тактичні дії працівників правоохоронних органів щодо забезпечення публічного порядку під час проведення масових заходів.

Особливості планування спеціальних заходів під час проведення мирних зібрань. Загальна характеристика та практика першочергових дій з організації та припинення масових заворушень. Організація управління силами й засобами. Правові підстави та порядок застосування працівниками правоохоронних органів фізичної сили, спеціальних засобів, вогнепальної зброї під час забезпечення охорони публічного порядку.

Тема 9. Порядок та особливості реагування на загрози пов'язані з виявленням вибухонебезпечного предмета (2 год.)

Вибухонебезпечні предмети, класифікація та види. Особливості ідентифікації вибухонебезпечних предметів. Порядок дій працівників правоохоронних органів при отриманні інформації про виявлення вибухонебезпечного предмета. Дотримання заходів особистої безпеки при виявленні вибухових пристроїв. Особливості проведення огляду місця події, пов'язаного з виявленням вибухових матеріалів або таких, що їх нагадують. Дії слідчого (старшого слідчо-оперативної групи) на місці події. Дії фахівця-вибухотехніка. Організація забезпечення охорони місця події, пов'язаного з виявленням вибухових матеріалів або таких, що їх нагадують. Загальні вимоги дотримання заходів безпеки при поводженні з вибуховими матеріалами. Поняття про першу допомогу та її обсяги. Пріоритети при наданні допомоги. Типи поранень. Евакуація поліцейського/громадянина.

Питання для самостійного вивчення.

Поняття саморобних вибухових пристроїв. Особливості ідентифікації вибухонебезпечних предметів. Порядок дій працівників правоохоронних органів при отриманні інформації про виявлення вибухонебезпечного предмета. Дотримання заходів особистої безпеки при виявленні вибухових пристроїв. Особливості проведення огляду місця події, пов'язаного з виявленням вибухових матеріалів або таких, що їх нагадують. Дії слідчого (старшого слідчо-оперативної групи) на місці події. Дії фахівця-вибухотехніка. Організація забезпечення охорони місця події, пов'язаного з виявленням вибухових матеріалів або таких, що їх нагадують. Загальні вимоги дотримання заходів безпеки при поводженні з вибуховими матеріалами. Поняття про першу допомогу та її обсяги. Пріоритети при наданні допомоги. Типи поранень. Евакуація поліцейського/громадянина.

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 10. Правові засади застосування/використання вогнепальної зброї, як найсуворішого заходу примусу (2 год.)

Динаміка законодавчих змін у сфері застосування заходів примусу, зумовлених особливим правовим режимом та ускладненою оперативною обстановкою.

Загальні правила й підстави застосування та використання вогнепальної зброї. Правові обмеження застосування вогнепальної зброї. Порядок, принципи та межі застосування вогнепальної зброї. Алгоритм дій застосування найсуворіших заходів примусу. Міжнародні стандарти застосування/використання вогнепальної зброї у правоохоронній діяльності. Типові помилки під час застосування/використання вогнепальної зброї. Правові позиції Європейського суду з прав людини щодо застосування представниками правоохоронних органів заходів примусу (вогнепальної зброї).

Питання для самостійного вивчення.

Аналіз судової практики розгляду справ щодо перевищення службових повноважень під час застосування вогнепальної зброї. Вітчизняний та зарубіжний досвід застосування та використання вогнепальної зброї.

Зміст семінарських занять.

Тема 10. Правові засади застосування/використання вогнепальної зброї, як найсуворішого заходу примусу (2 год.)

1. Аналіз підстав застосування вогнепальної зброї.
2. Аналіз підстав використання вогнепальної зброї.
3. Порядок та межі застосування/використання вогнепальної зброї.
4. Особливості застосування вогнепальної зброї під час особливого правового режиму та до окремих категорій осіб.
5. Аналіз законодавчих змін зумовлених сучасними викликами та загрозами.

Практичні заняття

Тема 11. Будова, тактико-технічні характеристики, призначення частин та механізми пістолета Макарова (ПМ) (4 год.)

Будова, тактико-технічні характеристики та принцип дії пістолета. Порядок неповного розбирання та збирання пістолета. Робота частин і механізмів зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Догляд, чищення, змащування та зберігання зброї. Огляд пістолета та підготовка до стрільби. Прийоми та правила стрільби з пістолета.

Виконання нормативів № 2, 3, 4 (для ПМ) Курсу стрільб для курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, затвердженого наказом МВС від 03.07.2026 № 626.

Питання для самостійного вивчення.

Удосконалення техніки поводження з вогнепальною зброєю (стійка, хват пістолета, швидкісне витягування зброї з кобури/спеціального спорядження та приведення її у готовність), виконання нормативу № 1 КС.

Тема 12. Будова, тактико-технічні характеристики, призначення частин та механізми пістолетів Форт-12/17/20 (4 год.)

Будова, тактико-технічні характеристики та принцип дії пістолета. Порядок неповного розбирання та збирання пістолета. Робота частин і механізмів зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Догляд, чищення, змащування та зберігання зброї. Огляд пістолета та підготовка до стрільби. Прийоми та правила стрільби з пістолета.

Виконання нормативів № 2, 3, 4 (для ПМ) Курсу стрільб для курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, затвердженого наказом МВС від 03.07.2026 № 626.

Питання для самостійного вивчення.

Удосконалення техніки поводження з вогнепальною зброєю (стійка, хват пістолета, швидкісне витягування зброї з кобури/спеціального спорядження та приведення її у готовність), виконання нормативу № 1 КС.

Тема 13. Будова, тактико-технічні характеристики, призначення частин та механізми автоматів Калашникова різних модифікацій (4 год).

Будова, тактико-технічні характеристики 7,62-мм АКМ; 5,45-мм АК-74, АКС-74У. Порядок неповного розбирання та збирання зброї. Робота частин і механізмів зброї. Принцип дії автоматики. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Догляд, чищення, змащування та зберігання зброї. Прийоми та правила стрільби з автомата.

Виконання нормативів № 6, 7, 8 (для АКМ, АК-74/74У) Курсу стрільб для курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських, затвердженого наказом МВС від 03.07.2026 № 626.

Питання для самостійного вивчення.

Удосконалення техніки поводження з вогнепальною зброєю (стійка, утримання автомата, швидкісне приведення її у готовність), виконання нормативу № 5 КС.

Тема 14. Будова, тактико-технічні характеристики, призначення частин та механізми пістолета-кулемета МР-5 та його модифікацій (4 год).

Будова, тактико-технічні характеристики пістолета-кулемета МР-5 та його модифікацій. Порядок неповного розбирання та збирання зброї. Робота частин і механізмів зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Догляд, чищення, змащування та зберігання зброї. Прийоми та правила стрільби з автомата.

Відпрацювання порядку дій під час неповного розбирання та збирання зброї.

Питання для самостійного вивчення.

Історія розробки ПК МР-5. Унікальні версії зброї.

Тема 15. Будова, тактико-технічні характеристики, призначення частин та механізми автоматичної гвинтівки UR-15 (4 год).

Будова, тактико-технічні характеристики автоматичної гвинтівки UA-15. Порядок неповного розбирання та збирання зброї. Робота частин і механізмів зброї. Затримки при стрільбі та способи їх усунення. Догляд, чищення, змащування та зберігання зброї. Прийоми та правила стрільби з автомата.

Відпрацювання порядку дій під час неповного розбирання та збирання зброї.

Питання для самостійного вивчення.

Порівняльний аналіз основних тактико-технічних характеристик автоматичної гвинтівки UR-15 із зарубіжними зразками зброї відповідного типу.

Тема 16. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю (6 год.)

Загальні положення Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю. Інструктажі з питань дотримання заходів безпеки при поводженні зі зброєю.

Порядок дій та заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю і боєприпасами під час їх отримання та здачі до чергової частини.

Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю під час несення служби.

Заходи безпеки при поводженні зі зброєю під час проведення навчально-тренувальних стрільб.

Практичне відпрацювання алгоритму дій під час отримання та здачі вогнепальної зброї до чергової частини підрозділу.

Питання для самостійного вивчення.

Заходи безпеки під час стрільби з ручного протитанкового гранатомета.

Заходи безпеки при стрільбі з підствольного гранатомета. Заходи безпеки при виконанні вправ з бойовою ручною гранатою.

Зміст самостійної роботи студентів

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Тактична взаємодія та вогнева підготовка»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	120	164
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	-	-
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	70	24
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	20	20
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	30	120

ПОЛІТИКА КУРСУ

Коротко, з покликанням на відповідну нормативну базу УКД, висвітлити питання.¹

¹ зміст пунктів може редагуватись з огляду на особливості курсу

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Політика використання штучного інтелекту” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).² “Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#). Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).³

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів, що поєднує теоретичну підготовку з практичним відпрацюванням дій у змодельованих службових ситуаціях. Він спрямований на формування професійних навичок, здатності ухвалювати рішення в умовах обмеженого часу та стресу, розвиток аналітичного мислення, лідерських якостей і мотивації до навчання майбутнього фахівця правоохоронної діяльності.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
-------------------------------	----------------	------------------

² визначається політика використання ШІ в навчальній дисципліні - дозволене/заборонене, правила використання

³ визначається перелік електронних та інших ресурсів та умови перезарахування

РНЗ. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.	словесні методи (розповідь, пояснення, інструктаж); наочні методи (демонстрація прийомів і тактичних дій, ілюстрування, відеоаналіз, мультимедійні методи); практичні методи (тактико-спеціальні вправи, відпрацювання дій у складі групи (наряду), тренування з управління підрозділом під час виконання службового завдання); інтерактивні методи (рольові та ситуаційні ігри, case study, моделювання службових ситуацій, робота в команді (групах), розбір виконаних завдань (дебрифінг))	екзамен; оцінювання виконання тактичних вправ і ситуаційних завдань
РН10. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом	словесні методи (розповідь, пояснення, інструктаж); наочні методи (демонстрація засобів зв'язку, ілюстрування, мультимедійні методи); практичні методи (практичне відпрацювання радіообміну та організації зв'язку під час тактичної взаємодії, вправи з	екзамен; оцінювання практичних завдань з організації зв'язку

України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.	дотримання правил захисту службової інформації); інтерактивні методи (моделювання ситуацій взаємодії підрозділів, дискусія, робота в команді (групах))	
РН16. Використовувати сучасні методи і засоби системного аналізу, імітаційного моделювання, збирання та оброблення інформації для аналізу варіантів і прийняття рішень при виконанні професійних завдань.	словесні методи (розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, схеми та карти тактичної обстановки, комп'ютерні і мультимедійні методи); практичні методи (розв'язання тактичних задач, імітаційне моделювання з використанням стрілецьких тренажерів і симуляторів, виконання вправ стрільб); інтерактивні методи (case study, мозковий штурм, аналіз варіантів дій і прийняття рішень у змодельованих ситуаціях, робота в команді (групах), дебрифінг)	екзамен; оцінювання виконання вправ стрільб і розв'язання тактичних задач
РН17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної	словесні методи (розповідь, пояснення, інструктаж з заходів безпеки); наочні методи (демонстрація матеріальної частини зброї та спеціальних засобів, показ прийомів їх застосування, ілюстрування,	екзамен; оцінювання виконання вправ стрільб і нормативів

роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності).	мультимедійні методи); практичні методи (вивчення матеріальної частини зброї, відпрацювання прийомів поводження зі зброєю та спеціальними засобами, виконання вправ стрільб, відпрацювання прийомів застосування фізичної сили); інтерактивні методи (case study щодо правомірності застосування заходів примусу, аналіз відеозаписів реальних ситуацій, дискусія)	
РН18. Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.	словесні методи (розповідь, пояснення); наочні методи (ілюстрування, схеми організації взаємодії, мультимедійні методи); практичні методи (тактико-спеціальні вправи з організації взаємодії різних правоохоронних підрозділів і суб'єктів сектору безпеки, відпрацювання спільних дій у складі зведених груп); інтерактивні методи (рольові та ситуаційні ігри з розподілом ролей між представниками різних органів, моделювання міжвідомчої взаємодії, робота в команді	екзамен; оцінювання виконання тактичних вправ і ситуаційних завдань

	(групах), дебрифінг)	
РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень	словесні методи (розповідь, пояснення); наочні методи (схеми та карти тактичної обстановки, відеоаналіз, мультимедійні методи); практичні методи (розв'язання тактичних задач з оцінки обстановки, відпрацювання дій із затримання правопорушника та припинення правопорушення, тактичні вправи в умовах, наближених до реальних); інтерактивні методи (case study, моделювання ситуацій, мозковий штурм щодо варіантів розвитку подій, аналіз прийнятих рішень (дебрифінг), робота в команді (групах))	екзамен; оцінювання розв'язання ситуаційних і тактичних задач

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Тактична взаємодія та вогнева підготовка» необхідно:

- 1) проєктор або інший мультимедійний екран для демонстрації відеоматеріалів та презентацій;
- 2) хмарні сховища даних (Google Drive) для спільного доступу до великих

відеофайлів та групової роботи над проєктами;

3) книги, що входять до програми навчального курсу;

4) спеціалізовані навчальні об'єкти (КПП, Блок-пост, мультимедійний тир);

5) навчальна зброя;

6) база спортивно-стрілецького комплексу «СВД Легіон» Підприємства об'єднання громадян «Варяги»

7) база навчально-тренінгового центру ГУ НП в Івано-Франківській області

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

<i>«незадовільно»</i>	Володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання окремих фактів, термінів або елементів (наприклад, окремі частини ПМ, назви фаз "контакт-прикриття"). Демонструє фрагментарне розуміння основних положень дисципліни, не здатний чітко сформулювати цілі тактичної підготовки чи основні принципи застосування сили. Не може відтворити ключові статті Закону «Про Національну поліцію» щодо застосування вогнепальної зброї чи заходів примусу. Не застосовує базові навички комунікації (відправник/одержувач), не реагує на вербальні образи чи невербальні сигнали правопорушника, провокує ескалацію. Допускає критичні помилки при виконанні нормативів розбирання/збирання зброї. Не дотримується базових правил безпеки при поводженні зі зброєю (навіть при тренуванні). Не виконує основні ролі в тактичній концепції «контакт-прикриття» (наприклад, ставить під загрозу партнера). Нездатний визначити поняття континууму сили та пропорційності реагування при пасивному чи активному опорі.
<i>«задовільно»</i>	Володіє матеріалом на початковому рівні, відтворює значну його частину на репродуктивному рівні (зазубрювання визначень). Знає будову та ТТХ зброї (ПМ, Форт,) з незначними помилками. Розуміє основні положення (наприклад, переваги «контакту-прикриття», основні принципи застосування сили), але потребує допомоги викладача для логічного відтворення та узагальнення. : Відтворює перелік підстав для застосування вогнепальної зброї, але плутається у порядку дій до, під час та після застосування.
	Здатний використовувати окремі елементи комунікативної підготовки, але неефективний у управлінні вербальним спротивом та подоланні конфліктних ситуацій. Виконує тактичні дії (поверхнева перевірка, зупинка ТЗ, огляд будівлі) з грубими помилками, які не призводять до небезпеки, але знижують ефективність завдання. Дотримується базових заходів безпеки зі зброєю, але повільно та невпевнено. За допомогою викладача здатен проаналізувати ситуацію та визначити відповідний захід примусу (фізична сила, спецзасоби) у типовій ситуації опору. Демонструє нестабільні навички швидкісної та влучної стрільби.

«добре»	Вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Знає будову, ТТХ та затримки при стрільбі зі зброї (ПМ, Форт, АК, МР-5), вміє самостійно їх усувати. Здатний порівнювати, узагальнювати та систематизувати інформацію. Розуміє динаміку змін тактичної підготовки та її місце у демократичній моделі поліції. Чітко знає алгоритм дій при застосуванні вогнепальної зброї. Здатний навести окремі приклади судової практики щодо перевищення повноважень. Ефективно використовує основні та додаткові навички комунікації. Здатний управляти вербальним спротивом і нейтралізовувати маніпулятивний вплив у стандартних ситуаціях. Самостійно та швидко виконує тактичні завдання (контакт-прикриття, пересування по коридорах, огляд ТЗ) з мінімальними помилками. Виконує нормативи розбирання/збирання та усунення затримок в межах допустимого часу. Самостійно та правильно приймає рішення щодо пропорційності застосування сили у стандартних ситуаціях опору. Демонструє стійкі навички швидкісної стрільби (влучання в залікову зону мішені).
«відмінно»	Вільно оперує усім обсягом матеріалу, включаючи питання для самостійного вивчення. Знає унікальні версії зброї (МР-5) та сучасні теорії про динаміку натовпу. Здатний критично оцінювати європейські практики, порівнювати реактивні та проактивні моделі роботи поліції з натовпом. Виявляє особисту позицію щодо динаміки законодавчих змін. Використовує набуті знання для аналізу нестандартних ситуацій (наприклад, розробка тактики дій при виявленні вибухівки, де потрібно поєднати правові підстави, тактичні дії та надання першої допомоги). Проактивно використовує комунікацію для запобігання конфліктам. Ефективно працює в нестандартних ситуаціях спілкування (з іноземцями, провокаторами). Бездоганно виконує всі тактичні дії та нормативи (включаючи дії на блок-постах, обшук приміщення, зупинка ТЗ високого ризику). Демонструє високу швидкість, точність і безпеку поводження зі зброєю. Самостійно та безпомилково приймає тактичні рішення в умовах невизначеності та високого ризику (наприклад, виявлення забарикадованої особи чи особи, яка веде вогонь). Здатний адаптувати тактичну концепцію до умов воєнного стану (використання укриття/прикриття, невербальне спілкування між групами). Пропонує оптимальні способи застосування сили та спеціальних засобів (континіум сили) у складних кризових ситуаціях.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».¹

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Албул С.В., Кузніченко С.О., Юлдашев В.В.: методичні рекомендації. Організація і несення служби на блокпостах підрозділами Національної поліції України. Одеса : Одеський державний університет внутрішніх справ, 2022. 48 с.
2. Безпалова О. І., Чишко К. О., Бахаєва А. С., Макаренко В. С. Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану : довідник. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2022. 105 с. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ade7c3ca-f959-4b9b-97f6-f88adb1c903f/content>
3. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М, Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
4. Тактико-спеціальна підготовка : навч. посіб. / [О.Г. Комісаров, А.О. Собакарь, Е.Ю. Соболь, О.С. Юнін та ін.]; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпро: ДДУВС, 2017. 277 с.
5. Радченко Ю.А., Турченко В.І., Радченко А.А., Терещенко С.В., Красновид А.С., Стадник М.М.: Застосування фізичної сили поліцейськими. Навчально-методичний посібник: Київ/Видавничий дім «Генеза», 2023. 128 с.
6. Радченко Ю.А., Турченко В.І., Радченко А.А., Терещенко С.В., Красновид А.С., Стадник М.М.: Застосування фізичної сили поліцейськими. Навчально-методичний посібник: Київ/Видавничий дім «Генеза», 2023. 128 с.
7. Тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції : навч. посібник / О. І. Тьорло, Ю. Р. Йосипів, В. М, Синенький та ін. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 480 с.
8. Організаційно-правові основи діяльності Національної поліції: навч. посіб. / [авт. кол.: В.О. Басс, В.М. Білик, С.Г. Братель та ін.; за ред. В.А. Кулікова]. Київ : ФОРМ-Маслаков, 2020. 294 с.
9. Тактична та тактико-спеціальна підготовка працівників Національної поліції України : навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2017. 306 с.
10. Методичні рекомендації щодо організації та забезпечення публічної безпеки під час масових заходів : Нац. поліц. України. К. : Нац. поліція України, 2019. — 48 с.
11. Забезпечення охорони громадського порядку під час масових заходів : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. І. П. Іваненка. Харків : ХНУВС, 2020. 112 с.
12. Методичні рекомендації з використання спеціальних засобів і формувань для охорони громадського порядку : МВС України, Департамент превентивної діяльності. К. : МВС, 2017. 36 с.
13. Мельник А. Б., Гуцуляк М. Я. Методологічні концепти забезпечення публічної безпеки та порядку під час масових заходів // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2021. № 2 (119). С. 45–56. Режим доступу: <https://irbis-nbuv.gov.ua/EJRN/1249001>
14. Забезпечення охорони громадського порядку під час масових заходів : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. І. П. Іваненка. Харків : ХНУВС, 2020. 112 с.

15. Ковальчук А. П., Гуменюк Н. Ю. Забезпечення безпеки масових заходів: тактичні підходи та ризик-менеджмент / Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ. 2020. Вип. 34. С. 58–72.
16. Козяр М. Професійно-стрілецька підготовка особового складу НП України у швидкісних стрілецьких вправах: Навчальний посібник/ ЛПБ МВС України. Л., 2018. 110с.
17. Методичні рекомендації. Ситуаційні завдання та варіанти дій за ними для підрозділів родів військ та спеціальних військ». (За досвідом проведення ООС). Центр оперативних стандартів і методики підготовки збройних сил України спільно з Головним управлінням підготовки Збройних сил України.
18. Озброєння Національної поліції України: навчальний наочний посібник з елементами інтерактивних технологій/ С. Мартинов, М. Поколотний, Т. Ландрєв, А. Кудінов.- Київ, 2024. 167 с.
19. Організація та методика проведення навчальних стрільб з 9 мм пістолета Макарова і 5,45 мм автомата Калашникова: [методич. рекоменд.] / [Банах С. М., Винярчук І. С., Удод А. Д., Алембець М. М.] Львів: Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2005. 64 с.
20. Вогнева підготовка: Навчальний посібник / Авторський колектив: В.А. Дідковський, Д. В. Лук'янов, І. М. Мазур, Є. В. Полікарпов, В. В. Свінціцький. К.: НАВС, 2015. 320 с.
21. Основи техніки швидкісної стрільби з пістолета для МВС: навч.-метод. посіб. / О.В. Запорожанов, А.М. Лобода, А.В. Нестеренко, С.П. Максимов. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 112 с.
22. Про затвердження Курсу стрільб для курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 03.07.2026 № 626.
23. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та Норм витрат боєприпасів поліцейськими під час проведення практичних стрільб: наказ Національної поліції України від 13.01.2026 № 23_од.
24. Про затвердження Курсу стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин: наказ Генерального штабу ЗСУ від 17.04.2018 № 160.
25. Про затвердження Курсу стрільб зі стрілецької зброї та озброєння бойових машин Національної гвардії України: наказ командувача НГУ від 26.12.2023 № 1111.
26. Методичні рекомендації з практичного використання пістолета - кулемета МР5 та його модифікації у підготовці поліцейських: / Тимофєєв В.П., Наточій А.Д., Казначєєв Д.Г. Дніпро: ДДУВС 2020. 32 с.
27. Пам'ятка щодо використання та застосування вогнепальної зброї. Бахчеван Є.Ф., Ніколаєв О.Т., Конєв О.Ю.: – Одеса. ОДУВС, 2022. 69с.
28. Загальні поради особовому складу Національної поліції України щодо підготовки до виконання завдань під час дії правового режиму воєнного стану в Україні: Довідник / О.І. Ульянов, Є.Ф. Бахчеван, В.Ю. Мосузенко. Одеса. ОДУВС, 2022. – 53с.
29. Вогнева підготовка: навчальний посібник / уклад. Є.Ф. Бахчеван, І.П.

Катеринчук, О.Т. Ніколаєв, В.Ю. Мосузенко Одеса: ОДУВС, 2022. 262 с.

30. Вогнева підготовка працівника Національної поліції України: навчальний посібник / С.М. Банах, І.С. Винярчук, Ю.Р. Йосипів, М.Д. Курляк, К.О. Маліновська та ін. – Львів: ЛьвДУВС, 2018. – 408 с.

31. Вогнева підготовка: навчальний посібник/ Розробники В.В. Федоров, А.Ф. Бальва, І.С. Луценко, В.В. Чумак, П.В. Пістряк. - Харків . нац. ун-т внутр. справ. - 2019. - 324 с.

32. Вогнева підготовка (теоретичний розділ): Альбом схем: навч. посіб. /уклад.: В.А. Голик, В.С. Тулінов. ДЮІ, 2017. 145 с.

33. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

34. Офіційний веб-сайт Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: <https://kvs.gov.ua/about-activity/note/1202/>

35. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

36. Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2020 №

573. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#top>; Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС від 27.04.2020 № 357 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#Text>

37. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю: наказ МВС України від 01.02.2016 р. № 70.

38. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності: наказ МВС України від 10.12.2015 №1560

39. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: наказ МВС України 26.01.2016 р. № 50.

40. Про затвердження Порядку встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан: постанова Кабінету Міністрів України від 29.12.2021 № 1455 VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1455-2021-%D0%BF#Text>;

41. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 №580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>;

42. Про правовий режим воєнного стану : Закон України 12.05.2015 року № 389-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>;